

Duyuru Tarihi : 22.12.2008
Duyuru No : DUYURU/2008-149

YTL'DEN TL'YE GEÇİŞLE İLGİLİ BAZI SORULAR ve CEVAPLARI

Bilindiği gibi, 31 Ocak 2004 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 5083 sayılı "Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun" uyarınca Yeni Türk Lirası banknot ve madeni paralar, 1 Ocak 2005 tarihinde tedavüle çıkarılmış ve o dönemde tedavülde bulunan Türk Lirası banknot ve madeni paralar 2005 yılı boyunca Yeni Türk Lirası banknot ve madeni paralarla birlikte tedavül ederek 1 Ocak 2006 tarihinde dolaşımdan kaldırılmıştır.

Aynı kanunun 1 inci maddesinde ise Bakanlar Kurulu, Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruşta yer alan "Yeni" ibarelerini kaldırmaya ve uygulamaya ilişkin esasları belirlemeye yetkili kılınmıştır.

Bakanlar Kurulu bu yetkisine istinaden 4 Nisan 2007 tarihli ve 2007/11963 sayılı Kararı (RG. 8.5.2008 - 26513) ile, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para birimi olan Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruşta yer alan "Yeni" ibarelerini kaldırmıştır.

Kararın 2'nci maddesinde, tedavüle sürülecek Türk Lirası ve tedavülden çekilecek Yeni Türk Lirası banknot ve madeni paralar hakkında 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ile 28/5/1970 tarihli ve 1264 sayılı Madeni Ufaklık ve Hatıra Para Bastırılması Hakkında Kanunun ilgili hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Merkez Bankası'na 8 Mayıs 2008 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Yeni Türk Lirası Banknotların Tedavülden Kaldırılmasına İlişkin İlan"da,

- E-8 Emisyon Grubu Yeni Türk Lirası banknotların, 1211 sayılı Kanun'un verdiği yetkiye dayanarak 1 OCAK 2010 TARİHİNDEN İTİBAREN TEDAVÜLDEN KALDIRILMASINA KARAR VERİLDİĞİ,
- 2007/11963 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince 1 OCAK 2009 tarihinde "Yeni" ibaresi kaldırılarak dolaşıma çıkarılacak olan E-9 Emisyon Grubu Türk Lirası banknotlar ile birlikte 1 Ocak 2009 ile 31 Aralık 2009 tarihleri arasında tedavül edecek E-8 Emisyon Grubu Yeni Türk Lirası banknotların tedavül mecburiyeti süresinin 31 ARALIK 2009 GÜNÜ SONA ERECEĞİ, 1 OCAK 2010 tarihinde işlemeye başlayacak 10 yıllık zamanaşımı süresi ise 31 ARALIK 2019 günü mesai saati sonuna kadar devam edeceği,
- On yıllık zamanaşımı süresince bu banknotların Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası şubelerinde değiştirileceği ve 1 OCAK 2020 gününden itibaren ise değerlerini tamamen yitirecekleri kamuoyuna duyurulmuştur.

Hazine Müsteşarlığınca yayımlanan "Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruşta Yer Alan Yeni İbarelerinin Kaldırılmasına Ve Uygulama Esaslarına İlişkin Tebliğ" de ise,

- 5083 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesi ve 1264 sayılı Madeni Ufaklık ve Hatıra Para Bastırılması Hakkında Kanunun 5 inci maddesi hükümleri uyarınca, halen tedavülde olan 1 YTL ile 50, 25, 10, 5 ve 1 Ykr madeni paraların 31/12/2009 tarihinde tedavülden kaldırılacağı,
- 1264 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ve 2007/11963 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, 1 TL ile 50, 25, 10, 5 ve 1 Krş madeni paraların 1/1/2009 tarihinde tedavüle çıkarılacağı açıklanmıştır. (2008/95 sayılı Duyurumuz)

TL'ye geçişle ilgili detaylı açıklamalar Merkez Bankasının internet sitesinde yer almaktadır. Bu bilgilere aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

<http://www.tcmb.gov.tr/tlkampanya/>

Aşağıda yer alan ve Yeni Türk Lirası'ndan Türk Lirası'na geçiş ile ilgili temel konuların soru-cevap şeklinde açıklandığı metin bu siteden aynen aktarılmıştır:

"1- 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren Türk Lirası'ndan Yeni Türk Lirası'na geçilmiş, paramızdan altı sıfır atılmıştı. Bu operasyona neden ihtiyaç duyulmuştu?"

• Bilindiği gibi, ülkemizde yaklaşık 30 yıl boyunca yaşamış olduğumuz yüksek enflasyon, bazı ekonomik değerlerin milyarlarla, trilyonlarla ve hatta katrilyonlarla ifade edilmesine neden olmuştu. Bu süreçte ekonominin nakit ihtiyacı, 1981 yılından bu yana ortalama her 2 yılda bir tedavüle çıkarılan üst değerde yeni banknotlarla karşılanmıştı. O dönemde, dünyadaki en büyük kupürlü banknot (20.000.000 TL) sadece ülkemizde kullanılmakta ve bu durum paramızın itibarını olumsuz yönde etkilemekteydi.

• Bol sıfırlı rakamlar başta kasa işlemlerinde olmak üzere, muhasebe ve istatistik kayıtlarında, bilgi işlem programlarında ve ödeme sistemlerinde sorunlar yaratmaktaydı.

• Bol sıfırlı rakamların, fiyat etiketlemelerinden benzin pompaları ve taksimetrelere kadar günlük hayatın birçok alanında sıkıntılara neden olması da Türk Lirası'ndan 6 sıfır atılması kararının alınmasında önemli bir etken olmuştu.

Bu nedenle, Türk Lirası'ndan 6 sıfır atılması hem psikolojik hem de teknik bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktaydı.

Böylece;

- Çok sayıdaki sıfırların yarattığı teknik ve uygulamaya yönelik sorunlar ortadan kalktı.
- Kayıt ve işlemlere sadelik geldi, parasal tutarların ifadesi kolaylaştı.
- YTL'ye geçişle birlikte 500.000 ve kısmen 1.000.000 Türk Liralık banknotlar, madeni paraya dönüştürüldüğünden, dolaşımdaki banknot kalitesi iyileştirildi.
- Türk Lirası'ndan 6 sıfır atılması ile, gelişmiş ülkelerdeki kupür değerleri ile paralellik sağlandı, tüketicilerin yabancı paralar ile kolayca karşılaştırma yapabilmesi mümkün hale geldi.
- Dolaşıma çıkan Yeni Kuruş'larla birlikte, madeni para kullanma alışkanlığının topluma tekrar kazandırılmasında önemli ilerleme sağlandı.

2 - "Yeni" ibaresinin kaldırılmasına neden gerek duyulmuştur?

"Yeni" ibaresinin sadece geçiş döneminde kullanılması 5083 sayılı Kanunla belirlenmişti. Geleneksel olarak kullanılan para birimimiz Türk Lirası'dır. Benzer operasyonu gerçekleştiren birçok ülke uygulamasında da aynı yöntem kullanılmıştır. Ayrıca, paramızdaki "Yeni" ibaresi kaldırılırken sahtecilikle mücadele kapsamında, daha güvenli ve farklı özelliklere sahip yeni banknotların tedavüle çıkarılması sağlanmış olacaktır.

3 - TL banknot ve madeni paralar ne zaman tedavüle çıkarılacak?

Türk Lirası banknot ve madeni paralar 1 Ocak 2009 tarihinde tedavüle çıkarılacaktır.

4 - TL banknot ve madeni paralar hangi kupürlerden oluşacaktır?

TL banknotlar: 5, 10, 20, 50, 100 ve 200 TL,

Madeni paralar: 1, 5, 10, 25, 50 Kuruş ve 1 Lira'dan oluşacaktır.

5 - YTL ve TL arasındaki değişim oranı nedir?

1 Ocak 2009 tarihinde Yeni Türk Lirası'ndaki "Yeni" ibaresi kaldırılarak Türk Lirası'na geçilirken paramızın değer ölçüsünde bir değişiklik olmayacak, paramızın sadece ismi değişecektir.

Yeni Türk Lirası değerler Türk Lirası'na dönüştürölürken,

1 Yeni Türk Lirası (1 YTL) eşittir 1 Türk Lirası (1 TL) olacaktır.

1 Türk Lirası (1 TL) ise 100 Kuruş'a (100 Kr) eşit olacaktır.

1 YTL = 1 TL

1 YKr = 1 Kr

1 TL = 100 Kr

6 - Dolaşımda en çok hangi banknotlar kullanılmaktadır? Yeni dolaşıma çıkarılacak olan 200 TL sadece bankacılık sektöründe mi kullanılacaktır?

Ekonomik açıdan istikrarlı ölkelerdeki kupör dağılımına bakıldığında, en çok kullanılan banknotların orta büyüklükte satın alma gücüne sahip kupörler olduğu görölmektedir. Ölkemizde de adet olarak sırasıyla 50 ve 20 TL en çok kullanılan kupörler arasında yer almaktadır.

Dolaşıma çıkarılacak olan 200 TL banknotların kullanımı konusunda bir sınırlama söz konusu olmayıp 200 TL'nin daha ziyade bankalararası işlemlerde yoğun bir şekilde kullanılacağı tahmin edilmektedir.

Dolaşımda bulunan banknot kalitesinin belirli bir düzeyde tutulması ve piyasalarda bozuk para sıkıntısının yaşanmaması için tüm kupörlerin dengeli bir şekilde kullanılması önem arz etmektedir.

7 - 200 TL'nin tedavüle çıkarılacak olması kayıtdışılığı artırmaz mı?

Kupör kompozisyonu kayıtdışılığı etkileyen bir faktör değildir. Bugün itibariyle tedavülde en büyük kupürlü banknot 100 YTL değil de 20 YTL, hatta 10 YTL olsaydı kayıtdışılık sorunumuz azalardı diyemeyiz.

Aynı şekilde, Euro bölgesinde 200 ve 500 Euro'nun tedavülde olmasının bu ölkelerde kayıtdışılık sorunu yarattığını söylemek de mümkün değildir.

Neticede, 200 TL'lik bir banknot gerek bankacılık sisteminin, gerekse Bankamızın sayım, inceleme, sevkıyat gibi nakit işlemlerini önemli ölçüde rahatlatacaktır.

8 - E-9 Emisyon Grubu Türk Lirası banknotlarla birlikte bir üst değerde kupör olan 200 TL'nin dolaşıma verilecek olmasının enflasyon üzerinde olumsuz bir etkisi olacak mıdır?

Kupör kompozisyonunun enflasyon üzerinde bir etkisinin olmadığı bilinmektedir.

9 - Halen kullandığımız banknot ve madeni paralar ne zamana kadar geçerli olacak?

Halen kullandığımız Yeni Türk Lirası banknot ve madeni paralar 2009 yılının sonuna kadar geçerlidir. 2009 yılı boyunca Yeni Türk Lirası ve Türk Lirası banknot ve madeni paralar birlikte tedavül edecektir.

10 - Türk Lirası'na geçilirken neden 1 yıllık birlikte dolaşım süresi öngöröldü?

Vatandaşlarımızın halen kullanılan banknot ve madeni paraları, diledikleri zaman ve rahatlıkla yeni paralarla değiştirebilmesi için bir yıllık birlikte dolaşım süresi öngörölmüştür. Dolayısıyla, vatandaşlarımızın bu değişim için acele etmelerine gerek yoktur. Para değişimi, işlemlerin doğal akışı içerisinde gerçekleşecektir.

11 - YTL banknot ve madeni paralar herhangi bir bankada TL banknot ve madeni paralarla değiştirilebilecek mi?

Birlikte tedavül döneminde (2009 yılı boyunca) tüm banka şubeleri, kasalarında Türk Lirası banknot ve madeni para olması durumunda değişim yapacaktır. Ancak, Yeni Türk Lirası banknotlar 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren 10 yıl, madeni paralar ise 1 yıl boyunca (zaman aşımı süresince) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve T.C. Ziraat Bankası şubelerinde değiştirilebilecektir.

12 - TL banknot ve madeni paralar ile YTL banknot ve madeni paralar arasında ne tür farklılıklar olacak?

1 Ocak 2009 tarihinde dolaşıma çıkarılacak olan Türk Lirası banknotlar ile halen dolaşımda bulunan Yeni Türk Lirası banknotlar arasında boyut, tasarım, renk ve güvenlik özellikleri açısından temel değişiklikler olacaktır. Sadece banknotlar değil madeni paralar da değişecektir.

13 - TL banknotların güvenlik özellikleri nelerdir?

TL banknotlarda bulunan ve kamuoyuna açıklanan güvenlik özellikleri, halka ve profesyonellere yönelik özellikler olmak üzere 2 gruba ayrılmaktadır.

I- Halka yönelik güvenlik özellikleri

1- Emniyet şeridi : Tüm banknotlarda kağıda gömülü üzerinde kupür değeri ve "TL" harfleri bulunan UV özelliği taşıyan emniyet şeridi yer almaktadır.

2- Filigran : Banknotların ön yüzünde bulunan Atatürk portresinin küçüğü ile kupür değerini gösteren rakamdan oluşan filigran bulunmaktadır.

3- Holografik Şerit Folyo : Tüm banknotların ön yüzünde banknot tasarımıyla uyumlu görsel elemanlardan oluşan, banknot hareket ettirildiğinde parlak renkli yansımalar veren holografik şerit folyo yer almaktadır.

4- Renk Değiştiren (Iridescence) Şerit : Banknotların arka yüzünde kupür değerini gösteren rakam ve "TL" harflerinden oluşan sarı renkli parlayan şerit bulunmaktadır.

5- Kabartma Baskı : Banknotların ön yüzünde parmakla dokunulduğunda hissedilebilen kabartma baskı uygulanmıştır.

6- Gizli Görüntü : Banknotların ön yüz sağ alt kenarında yer alan yedigen motif içerisinde kupür değerini gösteren rakamdan oluşan ve banknota yatay konumda göz hizasında bakıldığında görülebilen gizli görüntü bulunmaktadır.

7- Bütünleşik Görüntü : Banknotlarda, ışığa karşı bakıldığında banknotun ön ve arka yüzünde bulunan kupür değerini gösteren rakamın parçalarının birbirini tamamlamasıyla oluşan bütünleşik görüntü yer almaktadır.

8- Boyut Farkı : Tüm banknotların uzun kenarında 6 mm, kısa kenarında ise ikili grup olarak 4 mm fark oluşturulmuştur.

5 TL : 64 x 130 mm
10 TL : 64 x 136 mm
20 TL : 68 x 142 mm
50 TL : 68 x 148 mm
100 TL : 72 x 154 mm
200 TL : 72 x 160 mm

9- Renklendirilmiş Banknot Kağıdı : Tüm banknotlarda kupürün hakim renginin açık bir tonu kağıdın rengi olarak uygulanmıştır.

5 TL : Açık kahverengi.
10 TL : Açık kırmızı.
20 TL : Açık yeşil.
50 TL : Açık oranj.
100 TL : Açık mavi.
200 TL : Açık mor.

10- Görme Engellilere Yönelik Özellik : Banknotların ön yüzünde filigranın sol üst kenarında her kupürde farklı olmak koşuluyla Braille alfabesinden yararlanılarak, elle dokunulduğunda hissedilen "nokta"lar kabartma baskıyla uygulanmıştır.

II- Profesyonellere yönelik güvenlik özellikleri

1- Mini Yazı : Banknotların ön ve arka yüzünde mini yazı uygulaması bulunmaktadır.

2- UV Özellikler : Tüm kupürlerde UV ışık altında;

- Banknot kağıdında parlamama,
- Banknot kağıdında bulunan kılcal liflerde mavi ve kırmızı parlama,
- Emniyet şeridinde 5 - 10 TL için mavi, 20 - 50 TL için kırmızı ve 100 - 200 TL için sarı parlama,
- Kırmızı seri ve sıra numarasında kırmızı, Siyah seri ve sıra numarasında sarımsı yeşil parlama,
- Ön yüzde Atatürk portresi altında kupür değerini gösteren rakam ve "TL" harflerinde kırmızı parlama, özelliği bulunmaktadır.

3- Mikro Yazılar : Banknotların ön yüzünde ay - yıldız motifinin içinde kupür değerini gösteren rakam ve "TL" harflerinden oluşan mikro yazılar yer almaktadır.

14 - Bundan önceki emisyon grubu banknotlarımızdaki güvenlik özelliklerine ek olarak TL banknotlarda kullanılan ek güvenlik özellikleri nelerdir?

TL banknotlarda kullanılan en önemli güvenlik özelliği, paramızda ilk kez kullanılan holografik şerit folyo olmuştur. Diğer taraftan, arka yüzde yer alan renk değiştiren şerit ile görme engelli vatandaşlarımıza yönelik yapılan ve Braille alfabesi ile kupür sıralarını belirten kabartma baskılar da bir başka yenilik olarak vatandaşlarımıza sunulmaktadır.

15 - TL banknotlarda ilk kez uygulanan özellikler nelerdir?

E9 Emisyon grubu Türk Lirası Banknotlarda uygulanan temel özellikler şunlardır;

- Seri tasarım anlayışı
- Konu bütünlüğü
- Seri içerisinde sistematik boyut farklılığı
- Farklı Atatürk portresi
- Tüm güvenlik özelliklerinin banknotlarda aynı yer ve şekilde uygulanması
- Holografik şerit folyo
- Renk Değiştiren (Iridescent) şerit
- Renkli banknot kağıdı
- Üzerinde kupür değeri ve "TL" harfleri bulunan UV ışık altında parlayan emniyet şeridi olarak belirtilebilir.

16 - "Seri tasarım anlayışı" ne demektir?

- 1- Serideki tasarım ay yıldız figürüne dayalı ortak bir zemin içermektedir.
- 2- Birbirini takip eden ikişer kupürde ortak olmak üzere 3 farklı Atatürk portresi kullanılmıştır.
- 3- Güvenlik özellikleri tüm kupürlerde aynı yerde yer almaktadır. Böylece, bir kupürdeki özellikler

öğrenilince tüm kupürlerdeki temel özellikler öğrenilmiş olmaktadır.

4- Güvenlik özellikleri ön yüz ve arka yüze dengeli bir şekilde dağıtılmıştır.

5- Tasarımlarda fotografik değil, grafiksel ve çizgisel çalışmalar yapılmıştır.

6- Her bir kupürün ön yüz ve arka yüzünde birbiriyle bağlantılı motifler kullanılmıştır.

7- Sadece kupürün kendi içinde, ön ve arka yüzde değil, kupürler arasında da bağlantılar ve ortak özellikler yer almaktadır. Örneğin, 5,20 ve 100 TL ile 10, 50 ve 200 TL olmak üzere 2 grup tasarım kurgusu vardır.

8- Seri ve sıra numarası 9 haneden 10 haneye çıkarılarak YTL'ye göre banknot boyutlarıyla uyumlu bir şekilde küçültülmüştür.

9- Banknotlar kupür değeri olarak küçükten büyüğe giderken boyda her kupürde 6 mm'lik artış, ende ise 2'şer gruplar halinde her grup arasında 4'er mm'lik fark yaratılmıştır.

10- Tüm kupürlerde renklendirilmiş banknot kağıdı kullanılmıştır.

11- Birbirini takip eden kupürler kontrast pastel renklerden oluşmaktadır.

17 - Kupürlerde yer alan şahıslar hangi kriterlere göre belirlenmiştir?

Kupürlerde yer alan şahıslar belirlenirken aşağıdaki kriterler baz alınmıştır;

- Bilim insanı veya sanatçı olması
- Toplumumuzdan yetişmiş olması, yerlilikleri konusunda herhangi bir tartışma olmaması
- Evrensel değer olması; toplumumuzu dışarıya veya evrensel olanı toplumumuza taşıması
- Herhangi bir siyasi görüşle özdeşleştirilmemesi
- Daha önce tedavüle çıkarılan banknotlarda veya diğer ülke paralarında yer almamış olması

18 - Banknotlarda bulunan Ay-yıldız neden bayrağımızdaki gibi değil?

Ön yüzde görünen ay-yıldız bayrak olmayıp motiftir.

19 - Seri numara basamak sayısında neden değişiklik yapılmıştır?

Özellikle adet olarak daha fazla basılma ihtiyacı olabilecek orta değerli banknotlarda sorun yaşanmamasını teminen seri numarasında basamak sayısı 2'den 3'e çıkarılmıştır.

20 - TL'nin uluslararası para kodu ne olacak?

Uluslararası para kodumuz değişmeyecek; TRY 949 2 olarak kullanılmaya devam edecektir.

21 - TL'ye geçişle birlikte Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası gösterge niteliğindeki döviz ve efektif kurlarının ilanında değişiklik olacak mı?

Türk Lirası'na geçişle birlikte döviz ve efektif kurlarının gösteriliş biçimi veya değerinde herhangi bir değişiklik söz konusu olmayacak; yalnızca para biriminin ismi değişecektir.

22 - TL'ye geçişle birlikte menkul kıymetlerin (yatırım fonu, hazine bonosu, devlet tahvili, hisse senedi vb.) nominal değerlerinde bir değişiklik olacak mı?

1.1.2009 tarihinden itibaren tüm kayıt ve belgeler TL olarak gösterilecektir. Türk Lirası'na geçiş menkul kıymetlerin nominal değerlerini etkilemeyecektir.

23 - 1 Ocak 2009 tarihinden önce TL, 1 Ocak 2009 tarihinden sonra YTL olarak düzenlenen hukuki araçların durumu ne olacak?

1 Ocak 2009 tarihinden önce Yeni Türk Lirası ile aynı değer ölçüsünde (aynı tutarda) Türk Lirası olarak düzenlenen hukuki araçlar geçerli kabul edilecektir. Aynı şekilde, 1 Ocak 2009 tarihinden sonra Yeni Türk Lirası olarak düzenlenen hukuki araçlar geçerli olup aynı değer ölçüsünde (aynı tutarda) Türk Lirası olarak işlem görecektir.

24 - Hukuki araçlarda 1 Ocak 2005 tarihinden önce kullanılan 6 sıfırlı TL ile 1 Ocak 2009 tarihinden sonra kullanılacak TL'ler arasında karışıklık olacak mı?

Normal koşullar altında karışıklık olması beklenmemektedir. Hukuki araçların düzenlenme tarihi veya kuruluşu ifadelere yer verilip verilmemesi ayırt edici göstergeler arasındadır.

T.C. Adalet Bakanlığı'nın ve Bankamızın görüşleri çerçevesinde, bir hukuki araçta yer alan Türk Lirası kaydının 1 Ocak 2005 tarihinden öncesine mi yoksa, 1 Ocak 2009 tarihinden sonrasına mı ilişkin olduğu konusunda, işlemin temelindeki hukuki ilişki araştırılarak, başka bir delil bulunmadığı takdirde değer ölçüsündeki aşırı farklılık, hayatın olağan akışına uygun olup olmama hususları değerlendirilerek yargı organlarınca giderilebilecektir.

25 - TL'ye geçişle birlikte YTL üzerinden düzenlenmiş sözleşmeler geçerliliğini koruyacak mı?

Yeni Türk Lirası olarak düzenlenen sözleşmeler aynı değer ölçüsünde Türk Lirası olarak işlem görecektir. Bu sözleşmelerin 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren Türk Lirası'na dönüştürülmesi zorunlu değildir. Mevcut sözleşmeler geçerliliğini koruyacaktır. Bununla birlikte, 1 Ocak 2009 tarihinden sonra düzenlenen yeni sözleşmelerin Türk Lirası üzerinden düzenlenmesi beklenmektedir.

26 - TL'ye geçişle birlikte banka hesapları ne olacak?

1 Ocak 2009 tarihi itibarıyla, Yeni Türk Lirası üzerinden düzenlenen tüm hesaplar tutarda herhangi bir değişiklik olmaksızın doğrudan Türk Lirası'na dönüştürülecektir. Mevduat hesap cüzdanları veya hesap numaraları değişmeyecektir. Bununla birlikte, 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren yeni yapılacak işlemler Türk Lirası üzerinden kaydedilecektir. Dolayısıyla, dönüşüm için bankaya müracaat edilmesine gerek bulunmamaktadır.

27 - Kredi kartları ekstreleri değişecek mi?

1.1.2009 tarihinden itibaren tüm kayıt ve belgeler TL olarak düzenlenecektir.

28 - Otomatik ödeme talimatlarında (fatura, otomatik ödeme vb.) bir değişiklik olacak mı?

Bir değişiklik olmayacaktır. 1.1.2009 tarihinden itibaren tüm kayıt ve belgeler TL olarak gösterilecektir.

29 - Kredi sözleşmeleri değişecek mi?

Hayır değişmeyecek. 1.1.2009 tarihinden itibaren bütün sözleşmeler TL olarak düzenlenecektir. Mevcut sözleşmeler geçerliliğini koruyacaktır.

30 - Kredi geri ödemeleri hangi para cinsinden yapılacaktır?

1.1.2009-31.12.2009 tarihleri arasında YTL ve TL banknotlar ile madeni paralar birlikte tedavül edeceği için bu tarihler arasında bankalara YTL ve TL ödeme yapılabilecektir. 1.1.2010 tarihinden itibaren sadece TL ödeme yapılabilecektir.

31 - Çekler nasıl işlem görecek?

Keşide tarihi 1 Ocak 2009 tarihinden önce veya sonra olan ve aynı değer ölçüsünde Yeni Türk Lirası ya da Türk Lirası olarak düzenlenen bir çek, 1 Ocak 2009 tarihinden önce ibraz edilirse, Türk Lirası henüz tedavülde olmadığından Yeni Türk Lirası olarak işlem görecek; 1 Ocak 2009 tarihinden sonra ibraz edilirse Türk Lirası olarak işlem görecektir. Ayrıca, Yeni Türk Lirası üzerinden basılan eski çek karneleri 1 Ocak 2009 tarihinden sonra da Yeni Türk Lirası ibaresinin keşideci tarafından Türk Lirası olarak düzeltilip paraflanması suretiyle kullanılabilecektir.

32 - 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren düzenlenecek tüm belgelerde (fatura, gider pusulası, vb.) para birimi nasıl gösterilecek?

1 Ocak 2009 tarihinden itibaren düzenlenecek tüm belgeler (fatura, gider pusulası, ücret bordrosu, vb.)

Türk Lirası ve Kuruş olarak düzenlenecektir.

33 - 2008 yılı vergilendirme dönemine ilişkin olmakla birlikte, 1 Ocak 2009 tarihinden sonra verilecek beyannameler hangi para birimi ile gösterilecek?

2008 yılı vergilendirme dönemine ilişkin olmakla birlikte, 1 Ocak 2009 tarihinden sonra verilecek (KDV, Muhtasar, Geçici Vergi, Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi vb.) beyannameler Türk Lirası ve Kuruş olarak düzenlenecektir.

34- Mükellefler 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren muhasebe kayıtlarını hangi para birimi ile yapacaklar?

Vergilendirme dönemi normal olan mükellefler 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren muhasebe kayıtlarını Türk Lirası ve Kuruş olarak yapacaklardır. Maliye Bakanlığı'nca özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler ise 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla geçici mizan çıkartarak mizanda yer alan hesaplardaki para birimini Türk Lirası ve Kuruş olarak düzelterekler ve 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren de muhasebe kayıtlarını Türk Lirası ve Kuruş olarak yapacaklardır.

35- 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren ödeme kaydedici cihazlar (yazar kasa) üzerinde ne gibi düzenlemeler yapılması gerekir?

Ödeme kaydedici cihaz fişleri üzerinde (yazar kasa fişi) para birimi yer almamaktadır. Bu nedenle, ödeme kaydedici cihazlar üzerinde para dönüşümü ile ilgili yapılacak bir işlem bulunmamaktadır.

36 - 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren mal ve hizmet bedellerini gösteren etiket, tarife ve fiyat listeleri nasıl düzenlenecektir?

1 Ocak 2009 tarihinden itibaren, mal ve hizmet bedellerini gösteren etiket, tarife ve fiyat listelerinde fiyatların sadece Türk Lirası veya kısaca "TL" ya da Kuruş veya kısaca "Kr" olarak gösterilmesi yeterli olacaktır. Fiyatların kısaca "YTL" ve "YKr" şeklinde gösterildiği, halen kullanılmakta olan etiket, tarife ve fiyat listelerinin 1 Ocak - 31 Aralık 2009 tarihleri arasında da kullanılması mümkündür. Ancak, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren fiyatların Türk Lirası veya kısaca "TL" ya da Kuruş veya kısaca "Kr" şeklinde gösterilmesi zorunludur.

37 - Yeni banknotların özellikleri ATM lerde sorun yaratacak mı?

TL banknotların ebatları ATM, sayım makineleri gibi cihazların ebatlarla ilgili sınırlamaları dikkate alınarak belirlendiğinden bu konuda herhangi bir sorun yaşanması beklenmemektedir.

38 - TL düzenlenmiş belgeye karşılık şube gişelerinden ya da ATM'den YTL ödeme yapılabilecek mi?

1.1.2009 tarihinden itibaren tüm kayıt ve belgeler TL olarak düzenlenecektir. YTL ve TL banknotlar 31.12.2009 tarihine kadar birlikte tedavül edecektir. Ancak, fiziki değişimin belli bir süre alması nedeniyle ATM'lerden ve şube gişelerindeki kasalarda mevcut bulunan YTL ve TL ile ödeme yapılabilecektir. Aynı şekilde müşterilerin elinde bulunan YTL ve TL banknotlar da kabul edilebilecektir.

39 - Ocak 2009 tarihinden itibaren otomatik para çekme makinelerinde (ATM'lerde) hangi banknotlar ile işlem yapılacaktır?

1 Ocak 2009 tarihinden itibaren 1 yıllık geçiş döneminde, otomatik para çekme makinelerinde (ATM'lerde) hem Yeni Türk Lirası, hem de Türk Lirası banknot bulunabilecektir. Para yatırmalı ATM'lere 2009 yılı boyunca Yeni Türk Lirası veya Türk Lirası banknot yatırılabilir. Ancak, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren sadece Türk Lirası banknotların kullanılması gerekmektedir. Nakit ödemeler ister Yeni Türk Lirası, ister Türk Lirası banknotlar ile yapılsın, 1 Ocak 2009 tarihinden sonra kayıtlar Türk Lirası üzerinden yapılacaktır.

40 - TL banknotlar ATM'lerden ne zaman çekilebilecek?

ATM'lerden Türk Lirası çekebilmek için ATM'lerin Türk Lirası'na uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir. Ülkemizdeki tüm ATM'lerin aynı anda Türk Lirası'na uyumlu hale getirilmesi mümkün değildir. Bu çalışmaların tamamlanması için zamana ihtiyaç vardır. Dolayısıyla, 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren Türk Lirası'na dönüşümü tamamlanmış olan ATM'lerden Türk Lirası banknot çekilebilecektir. 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren ATM'lerden sadece Türk Lirası banknot çekilebilecektir.

41 - Banknotların kullanımında nelere dikkat edilmeli?

Dolaşımda bulunan banknot kalitesinin artırılması amacıyla;

- Banknotların yıpratılmaması için gerekli dikkat ve özenin gösterilmesi,
- Banknotların üzerine yazı yazılmaması, buruşturulmaması, delinmemesi ve yırtılmaması,
- Banknot işleme sistemlerinin çalışmalarının olumsuz yönde etkilenmemesi için yırtılmış banknotların bantlarla yapıştırılmaması,
- Cüzdan kullanma alışkanlığının edinilmesi,
- Vatandaşlarımızın ellerine geçen eskimiş ve yıpranmış banknotları Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası şubeleri veya bankacılık sistemi aracılığıyla değiştirmeleri gerekmektedir.

42 - Eskimiş veya yıpranmış banknotlar nerede ve nasıl değiştirilebilir?

Yazıları okunmayacak şekilde kirlenmiş, yıkanmış, boyanmış, yanmış, yırtılmış veya sair sebeplerle eskiyip yıpranmış, değeri belirlenebilen tam banknotlar ile yüzeyindeki eksiklik %50'den az olan banknotlar, yazılı değeri üzerinden başabaş olarak; tek parçadan ibaret olmak kaydıyla yüzeyindeki eksiklik %50 olan banknotlar yazılı değerinin yarısı üzerinden yenileriyle değiştirilebilir. Yüzeyinin yarısından fazlası eksik olan banknotlar ise değiştirilmemektedir. Eskimiş, yıpranmış veya kısmen fiziki parça kaybına uğramış banknotların doğrudan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası şubeleri, T.C. Ziraat Bankası veya diğer bankaların şubeleri aracılığıyla değiştirilmesi mümkündür.

43 - Banknotların resim ve görüntülerinin kullanılmasında bir sınırlama var mıdır?

5083 Sayılı Kanun'un 4'üncü maddesine istinaden, "Banknotların Resim ve Görüntülerinin Çoğaltılması ve Yayınlanması ile İlgili Duyuru", T.C. Merkez Bankası tarafından 24.02.2004 tarih ve 25383 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup söz konusu duyuruya Bankamız internet sitesinde (www.tcmb.gov.tr), "Banknotlar" başlığı altındaki "Banknotların Çoğaltılması" adresinde yer alan "Banknotların Resim ve Görüntülerinin Çoğaltılması ve Yayınlanması" bölümünden ulaşılabilmektedir. İlan olunan bu şartlara uymayan kişiler hakkında fiil daha ağır bir suça vücut vermediği takdirde ağır para cezası uygulanacaktır.

44 - Sahte bir banknot ele geçirildiğinde ne yapılmalı?

Sahte bir banknot ele geçirildiğinde, paranın nereden ve kimden alındığı belirtilerek en yakın kolluk kuvvetine (Emniyet veya Jandarma birimleri) bildirilmesi, hem vatandaşlık görevi hem de yasal zorunluluktur.

45 - Banknot ve madeni paralar hangi kurumlar tarafından basılıyor?

Banknotlar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na bağlı Banknot Matbaası'nda madeni paralar ise, Hazine Müsteşarlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü'nde basılmaktadır.

46 - TL'ye geçiş ile ilgili detay bilgilere nasıl ulaşılabilir?

Türk Lirası'na geçiş ile ilgili tüm bilgiler Bankamız internet sitesinde (www.tcmb.gov.tr) yer almaktadır."